

# บทที่ 1

## บทนำ

### ที่มาและความสำคัญของการศึกษา

มนุษย์มีวิถีพักผ่อนที่แตกต่างกันออกไป แล้วแต่ความชอบของแต่ละบุคคล การแสดง – การละเล่น มักถูกนำเข้ามาเป็นหนึ่งในตัวเลือกเสมอ และสิ่งที่อยู่ในการแสดงหรือการละเล่นที่ช่วยเพิ่มสีสันและความสนุกสนานให้กับมนุษย์ได้มากยิ่งขึ้น ก็คือ “เสียงเพลง” ดังที่เคยมีผู้กล่าวไว้ว่า เสียงดนตรีคือเสียงสวรรค์ คือภาษาสากล ที่ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ชาติใด ภาษาใด ยุคใด ก็สามารถที่จะเข้าใจตรงกันได้ ซึ่งในบางครั้ง ยังรวมไปถึงสัตว์โลกที่ได้รับการฝึกฝนจากมนุษย์อีกด้วย

เมื่อ “ดนตรี” ถูกนำเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงเพื่อสร้างความสุขให้กับผู้ชม การแสดงดนตรีจึงได้รับการพัฒนาเรื่อยมาเป็นลำดับ จากการละเล่นหรือการขับร้องเพื่อความเข้าใจเฉพาะกลุ่ม เปลี่ยนมาเป็นการแสดงดนตรีขนาดใหญ่ เพื่อความบันเทิงและสนองความต้องการของผู้คนจำนวนมาก ดังที่เราเรียกกันว่า “คอนเสิร์ต” ในปัจจุบัน

หากลองเปรียบเทียบ “การแสดงคอนเสิร์ต” ในสมัยปัจจุบัน กับ “การแสดงมหรสพ” เช่น ลิเก ลำตัด หนังตะลุง หรือหนังใหญ่ในอดีตแล้ว สิ่งต่างๆ เหล่านี้ ล้วนมีทั้งความแตกต่างและความคล้ายคลึงกัน

กล่าวคือ ทั้ง “มหรสพ และ คอนเสิร์ต” มีจุดประสงค์หลักคือมุ่งสร้างความบันเทิง ความสุข ความสนุกสนานให้กับผู้ชม โดยใช้ “เสียงเพลง” เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอด

ในอดีตบทเพลงส่วนใหญ่ที่นำมาร้อง อาจเป็นเพลงพื้นบ้าน เพลงคำกลอน ฯลฯ ซึ่งใช้ตัวบุคคลและความสามารถ เช่น เสียง รูปร่าง และหน้าตาเป็นส่วนสำคัญในการดึงดูดผู้ชม ในขณะนี้ปัจจุบัน ไม่เพียงแต่รูปแบบของบทเพลง หรือวิธีการถ่ายทอดจะเปลี่ยนไปเท่านั้น ยังมีการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าหรือเทคนิคต่างๆ มาเป็นส่วนประกอบสำคัญ นอกเหนือไปจากความสามารถของนักแสดงอีกด้วย

จึงเป็นที่น่าสนใจว่า ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ได้ทำให้มหรสพยุคปัจจุบัน หรือ คอนเสิร์ต มีความแตกต่างไปจากการแสดงในยุคก่อนอย่างไร อะไรคือจุดเริ่มต้น และจุดเริ่มต้นได้ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างไรบ้าง

สารนิพนธ์เล่มนี้จึงถูกจัดทำขึ้น เพื่อแสดงและอธิบายถึงสิ่งต่างๆของความเป็น “คอนเสิร์ต” นับตั้งแต่ประวัติความเป็นมา ไปจนถึงกระบวนการการผลิตขั้นสุดท้ายที่จบลงด้วยรอยยิ้มแห่งความสำเร็จของ “มนุษย์งาน - คนสร้างคอนเสิร์ต” ทุกคน

### วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.) เพื่อเข้าใจกระบวนการการผลิตงานคอนเสิร์ต
- 2.) เพื่อเข้าใจระบบการทำงานของบุคคลในฝ่ายต่างๆที่มีหน้าที่รับผิดชอบในงานคอนเสิร์ต
- 3.) เพื่อเข้าใจอุปสรรค และปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งรู้ถึงวิธีแก้ปัญหาจากผู้มีประสบการณ์ จากการทำงานด้านการแสดงคอนเสิร์ต

### ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิชา วส 490 ในหัวข้อ “คนสร้างคอนเสิร์ต?” เกิดจากการเข้าฝึกงานในบริษัทเอ็กซ์โทรกาโนเซอร์ ( จำกัด ) แพนก C&EP (Concert & Event Production) ซึ่งเป็นบริษัทหนึ่งในเครือ GMM GRAMMY เป็นเวลา 4 เดือน 20 วัน คือ ตั้งแต่วันที่ 8 ตุลาคม 2544 จนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2545

ในอดีต บริษัทเอ็กซ์โทรกาโนเซอร์ ( จำกัด ) : Extraorganizer Co.,LTD หรือเรียกโดยย่อว่า EO คือแผนกคอนเสิร์ตและงานกิจกรรมพิเศษของบริษัท แกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) : Grammy Entertainment Co.,PCL (ซึ่งได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น บริษัท GMM Grammy ในปัจจุบัน) ต่อมาได้เพื่อขยายระบบการทำงานให้มีขนาดใหญ่และให้เกิดการจัดการที่ชัดเจนขึ้น แผนกคอนเสิร์ตและงานกิจกรรมพิเศษจึงแยกตัวออกมาจัดทำในรูปของบริษัทจำกัด เช่นในปัจจุบัน แต่ก็ยังคงเป็นบริษัท In-House ที่มีหน้าที่หลักในการดูแลกิจกรรมต่างๆ (Organization) โดยเฉพาะการแสดงคอนเสิร์ตของศิลปินทั้งหมดในเครือ GMM Grammy แต่ก็จะรวมถึงการรับจ้างจัดงานให้แก่บุคคลหรือบริษัทภายนอกด้วย เช่น งานเปิดตัวผลิตภัณฑ์ งานประกวด หรือการจัดการแสดง ฯลฯ

แต่ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะส่วนที่ผู้ศึกษาได้ไปฝึกงาน คือส่วนที่เป็นการผลิตคอนเสิร์ตเท่านั้น

ส่วนผลิตคอนเสิร์ตของบริษัทเอ็กซ์โทรกาโนเซอร์ ( จำกัด ) มีการแบ่งกลุ่มในการรับผิดชอบงานออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน ได้แก่

### 1. Big Concert & Special Event Group

รับผิดชอบ และดำเนินการในงานคอนเสิร์ต หรือการจัดงานที่มีขนาดใหญ่ หรือกิจกรรมพิเศษต่างๆ เช่น คอนเสิร์ตแบบเบิร์ดเบิร์ด, คอนเสิร์ตเอิร์ธเดย์ (Earth Day) , งานประกวดมิสไทยแลนด์ยูนิเวิร์ส, การแสดงดนตรีในโครงการเที่ยวไทยทุกเดือน ของ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ฯลฯ

### 2. Promotion Group

มีหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการแสดงคอนเสิร์ตของศิลปินนักร้องที่มีอัลบั้มในช่วงนั้นๆ แบ่งย่อยได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

- Dance ดูแลศิลปินประเภทเพลงDance เช่น Chaina Dolls, ญาญ่าญาญิง, แคทลียา อิงลิช ฯลฯ
- Pop ดูแลศิลปินประเภทเพลงPop เช่น นิโคล เทริโอ, ตู๋ย ธีรภัทร์, แอม เสาวลักษณ์ ฯลฯ
- Rock ดูแลศิลปินประเภทเพลงRock เช่น แมว จิระศักดิ์ ปานพุ่ม, อ๋อ อัมรินทร์ นิตพนธ์, ปาล์มมี, TAXI ฯลฯ

### 3. TV Program Group

รับผิดชอบการแสดงคอนเสิร์ตที่เกี่ยวข้องกับรายการโทรทัศน์ในเครือของ GMM Grammy ได้แก่ รายการคอนเสิร์ตทีวี 5 (ททบ.5), รายการเดบิว คอนเสิร์ต (ITV)

ตลอดระยะเวลากว่า 5 เดือนนั้น **ผู้ศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมฝึกงานในทีม TV Program** ซึ่งนับเป็นประสบการณ์ที่ดีและได้รับความรู้มากมายจากงานคอนเสิร์ตต่างๆที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาของการฝึกงาน เช่น คอนเสิร์ตเพลงรัก เพลงละคร : 20 ตุลาคม 2544 , คอนเสิร์ต LOSO เพื่อเพื่อน : 10 พฤศจิกายน 2544 , คอนเสิร์ตศิลปินใต้ะกลม : 25 พฤศจิกายน 2544 , รายการคอนเสิร์ตทีวี 5 และ รายการเดบิว คอนเสิร์ต ดังจะได้กล่าวรายละเอียดในบทต่อไป

### วิธีการศึกษาค้นคว้า

- 1.) จากการฝึกงานด้านคอนเสิร์ตในทีมกิจกรรมพิเศษของบริษัทเอ็กซ์ทรอคาโนเซอร์ ( จำกัด )
- 2.) จากการค้นคว้าเอกสาร หนังสือ และข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและคอนเสิร์ต
- 3.) จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำคอนเสิร์ต
- 4.) จากการสังเกต ชักถาม และลงมือปฏิบัติจริง

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

- 1.) ได้เรียนรู้กระบวนการการทำงานคอนเสิร์ต ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบการทำงาน
- 2.) ได้ฝึกการทำงานและการปรับตัวในการทำงานร่วมกับคนจำนวนมากได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.) สามารถประยุกต์และนำทฤษฎี หรือประสบการณ์จากการเรียนมาใช้ในการทำงานได้จริง
- 4.) รู้ถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นจากการทำงาน สามารถแก้ไขสิ่งที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งนำไปประยุกต์และปรับใช้เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นต่อไปได้



สำนักหอสมุด